

Kvinesdal 2040

Kommuneplanens handlingsdel 2023-2026

Mangfold fra hav til hei
Nær I Grønn I Nyskapende

Godkjent av Kvinesdal kommunestyre 22.03.2023 sak 12/23

Innhold

1.0	Innledning.....	3
2.0	Økonomiske rammer.....	5
3.0	Handlingsdelens oppbygging	5
4.0	Satsingsområdene	7
4.1	Gode liv – Like muligheter	7
4.2	Verdiskaping og attraktivitet	14
4.3	Klima og miljøvennlig utvikling	18
4.4	Samfunnssikkerhet og beredskap	20
4.5	En robust kommuneorganisasjon.....	22

1.0 Innledning

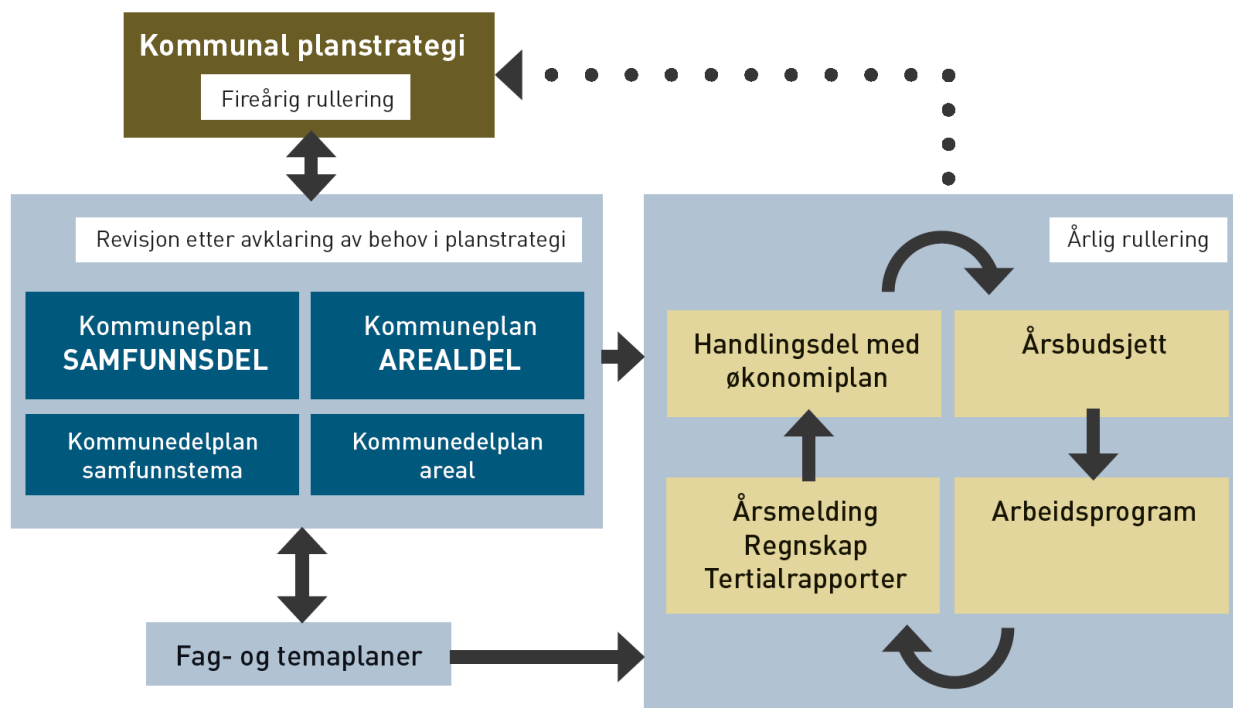
Kommuneplanens handlingsdel skal vise hvordan kommuneplanens samfunnsdel skal realiseres gjennom konkrete tiltak. I kommuneplanens samfunnsdel er det angitt 5 satsingsområder som gjenspeiler ønsket samfunnsutvikling mot 2040. I tillegg angir planen en arealstrategi som skal sikre langsiktig retning på kommunens areal- og ressursforvaltning i samsvar med målene i samfunnsdelen.

Fokuset i satsingsområdene skal bygge opp under fremtidsbildet i visjonen «*Mangfold fra hav til hei*» med verdiene *nær – grønn – nyskapende*, om at alle innbyggere er inkludert og finner sin plass i Kvinesdalsamfunnet, har gode velferdstjenester, boliger tilpasset livets ulike faser, attraktive arbeidsplasser, variert handels- og servicetilbud og god infrastruktur.

Kommuneplanens samfunnsdel er et resultat av et omfattende planarbeid som også inkluderte innbyggermedvirkning. Handlingsdelen til kommuneplanens samfunnsdel er på sin side mer internt styrt. Her er det kommunens virksomheter som har vurdert hvordan de med sine ressurser og kompetanse kan realisere mål og strategiene nedfelt i samfunnsdelen. I sluttbehandlingen av samfunnsdelen ble det bestemt at innspill fra høringsperioden skal tas med inn i andre aktuelle planprosesser og utredninger. Ved utforming av kommuneplanens handlingsdel skal derfor kommunens virksomheter se hen til kommunedirektørens kommentarer til høringsuttalelser etter offentlig ettersyn datert 16.09.2022, jf. K-sak 45/22.

Kommuneplanens handlingsdel skal gi grunnlaget for kommunens prioritering av ressurser, planleggings- og samarbeidsoppgaver og konkretisere tiltakene innenfor kommunens økonomiske rammer. Handlingsdelen skal sørge for kobling mellom kommuneplanens samfunnsdel og økonomiplanen. Handlingsdelen har en 4-årig horisont, og revideres årlig av kommunestyret.

Figur 1 viser sammenhengen i det kommunale plansystemet. Her ser vi at handlingsdelen er en del av både kommunens 4-årshjul og 1-årshjul.

Figur 1: Plansystemet i Kvinesdal kommune (kilde Asplan Viak).

Det er første gang Kvinesdal kommune utarbeider kommuneplanens handlingsdel i dette formatet. Første utgave er tilpasset **vedtatt** budsjett og økonomiplan. I fremtiden vil handlingsdelen bli behandlet sammen med økonomiplanen og få navnet **handlings- og økonomiplan**. Ved å integrer kommuneplanens handlingsdel og økonomiplanen er målet å styrke kommuneplanens samfunnsdel som kommunens overordnede styringsdokument og gjøre planen mer operativ for kommunestyret.

2.0 Økonomiske rammer

Handlingsdelen baserer seg på vedtatt budsjett 2023 og økonomiplan 2023-2026. Dette betyr at alle tiltak i handlingsdelen skal gjennomføres innenfor vedtatte økonomiske rammer.

Ambisjonen i økonomiplanperioden er å kunne levere innbyggerne gode fremtidsrettede tjenester innenfor rammene av en bærekraftig kommuneøkonomi. Kraftinntektene bidrar til at Kvinesdal kommune har en robust økonomi. Økt gjeld, lavere disposisjonsfond, høyt investeringsbehov og demografiske utfordringer utfordrer likevel kommunens økonomiske bærekraft over tid.

Befolkningsframskrivingene fra SSB viser at vi står ovenfor en tydelig endring i befolkningens alderssammensetning ved at vi får en aldrende befolkning. Andelen av innbyggerne som er 80 år og eldre vil øke spesielt sterkt. Behovet for kommunale tjenester har vist seg å øke kraftig fra omtrent 75 år (kilde Helsedirektoratet). Endringene i befolknings sammensetningen i årene som kommer representerer en svekkelse av aldersbæreevne og vil føre til økte finansierings- og prioriteringsutfordringer i kommunen. Økt etterspørsel etter kommunale tjenester vil i mindre grad kunne løses med økte rammer. I stedet må fokuset være rettet mot tidlig innsats og hjelp til selvhjelp. Morgendagens utfordringer må løses i fellesskap og samarbeid med innbyggerne.

Kommuneplanens samfunnsdel søker å svare ut utfordringene vi står ovenfor og samtidig bidra til en utvikling i retning av et mangfoldig og inkluderende samfunn der vi ivaretar Kvinesdal særpreg.

3.0 Handlingsdelens oppbygging

Handlingsdelen baserer seg på oppbyggingen til kommuneplanens samfunnsdel 2022-2040. Kommuneplanens samfunnsdel har 5 satsingsområder som skal bidra til at utviklingen fører oss i retning av visjonen og et bærekraftig samfunn. I tillegg inneholder samfunnsdelen en langsiktig arealstrategi som skal legges til grunn ved revisjon av kommuneplanens arealdel og fungere som føring for plan- og byggesaksbehandlingen i kommunen.

Det er samfunnsdelens 5 satsingsområder vi finner igjen i handlingsdelen. Disse satsingsområdene svarer ut og peker på områder som kommunen ønsker skal gis ekstra oppmerksomhet i planperioden. Hvert satsingsområde inneholder ett hovedmål og flere delmål som forteller hvordan vi vil ha det, og tilhørende strategier om hvordan vi gjør det. Flere av satsingsområdene går på tvers av tjenesteområdene og innebærer samarbeid mellom virksomhetene for å oppnå ønsket utvikling.

Under hvert satsingsområde er det tabeller som viser delmål, strategier og tilhørende tiltak, tidspunkt for gjennomføring, og ansvarlig virksomhet. For tiltak som forutsetter samarbeid mellom flere virksomheter, er det den virksomheten som står først som har hovedansvaret og som skal rapportere på tiltaket. Det er tiltak som svarer ut flere delmål og strategier, men gjennomgående er tiltakene kun angitt på et sted. Handlingsdelen skal revideres årlig slik at vi kan justere tiltakene til økonomiplanprosessen og samfunnsutviklingen ellers.

Kommunes virksomheter er forkortet på følgende måte:

KDS: Kommunedirektørens leder gruppe og stab	KBD: Kvinesdal bo og dagsenter
ØK: Økonomi	ÅOR: Åpen omsorg og rehabilitering
PO: Personal og organisasjon	KU: Kultur
BA: Barnehage	PL: Plan og miljø
GV: Grunnskole og voksenopplæring	TD: Teknisk drift
FM: Forebygging og mestring	Alle: Alle virksomheter

Tiltak som er løpende og strekker seg over hele 4-års perioden er marker med →.

4.0 Satsingsområdene

4.1 Gode liv – Like muligheter

Hovedmål

I Kvinesdal er alle innbyggere inkludert og opplever tilhørighet, trygghet og mestring.

Delmål <i>Alle barn og unge i Kvinesdal har en god oppvekst.</i>			
Slik kommer vi dit	Tiltak	År	Ansvar
<i>Bidra til at barn og unge blir sett og verdsatt for den de er.</i>	Høy kvalitet på barnehagetilbudet til alle barn. Det oppnås ved at det arbeides systematisk og målrettet med oppfølging av det enkelte barn, at det øves på selvregulering gjennom lek og aktiviteter med barna, og at ansatte deltar på kurs og nettverk knyttet til voksenrollen.	2023→	BA
	Bruker resultatene fra Ungdata-undersøkelsen for å utforme målrettede forebyggende tiltak innen rus og psykisk helse. Kobles til arbeidet med plan for det forebyggende arbeidet blant barn og unge.	2023→	FM
<i>Helhetlig og tidlig innsats for å forhindre at barn og unge faller utenfor.</i>	Inkluderende praksis i alle barnehager med fokus på voksne som stiller krav på en respektfull måte, viser omsorg og som er inkluderende. Opplæring av ansatte i samarbeid med UiS. Sertifisere og ta i bruk forskningsbasert observasjonsverktøy for å forbedre samspillet mellom barn og voksne i barnehagen.	2023→	BA
	Utarbeide plan for det forebyggende arbeidet blant barn og unge.	2023	FM/BA/ GV
<i>Barn og unge skal rustes til et godt og samfunnsaktivt voksenliv.</i>	Sikre Kvinesdal ungdomsråd (KUNG) gode rammevilkår for å stimulere unge til aktiv deltakelse i lokaldemokratiet.	2023→	KU

	Gjennomføre folkehelse og livsmestring i skolen. Samarbeid mellom kommunene i Lister og Regionalt ressurscenter om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging. Formål å gi elevene kompetanse som fremmer god psykisk og fysisk helse, og som gir muligheter til å ta ansvarlige livsvalg.	2023→	GV
	Sikre sommerjobber til ungdom ved å legge til rette for den kommunale sommerjobbordningen.	2023→	KDS
<i>Sikre et mobbefritt opplærings- og oppvekstmiljø</i>	Følge opp <i>Handlingsplan for psykososialt barnehagemiljø i Kvinesdal</i> ; årlig gjennomgang med ansatte i form av informasjon, opplæring, gjennomgang av rutiner og evaluering.	2023→	BA
	Følge opp <i>Plan for et trygt og godt skolemiljø</i> for å forebygge mobbing, fremme helse, trivsel og læring.	2023→	GV
	Skolemiljøveilederstilling ved Kvinesdalskolen (tidlig innsats).	2023→	GV
<i>Bidra til at barn og unge har en meningsfull fritid og kan delta i fellesskap.</i>	Fritidskort til barn og unge i alderen 6-18 år.	2023→	KU
	BUA Kvinesdal med tilbud om gratis utlån av fritids- og aktivitetsutstyr til barn og unge.	2023→	KU
	Inner10er ungdomshus; fritidsklubb der ungdommene selv deltar aktiv i drift og utforming av aktiviteter.	2023→	KU
	Mekkeklubben « <i>Ein plass å ver</i> » et tilbud til motorsport interesserte ungdom i samarbeid med NMK Kvinesdal. Inkluderer også kommunens holdningsskapende trafikksikkerhetstiltak rettet mot ungdom; « <i>Kjør med ved</i> ».	2023→	KU
	Utvikle kulturskolens tilbud. Kulturskolen er viktig i arbeidet med å gi barn og unge mulighet til å delta i kulturaktiviteter tidlig.	2023→	KU
<i>Styrke barn og unges mentale helse.</i>	Barnehagene fremmer god psykisk helse gjennom fokus på god kommunikasjon og relasjonsbygging.	2023→	BA
	Barnehagene tar i bruk « <i>Kroppen min</i> » et samtaleverktøy for barn. Formål at barn skal bli kjent med kroppen sin og bevisst på egne og andre sine grenser.	2023→	BA
	« <i>Livet&Sånn</i> » opplæringsmaterieell for folkehelse og livsmestring tas i bruk i Kvinesdalskolen.	2023→	GV

	Ruskonsulent (prosjektstilling) for barn og unge.	2023	FM
	Forsterke skolehelsetjenesten.	2023→	FM

Delmål			
<i>I Kvinesdal er alle inkludert i utdanningsløp eller arbeidsliv.</i>			
Slik kommer vi dit	Tiltak	År	Ansvar
<i>Heve kvaliteten i skolen ytterligere og legge til rette for livslang læring og mestring.</i>	Kvinesdalskolen sertifiseres som <i>Dysleksivennlig skole</i> .	2023	GV
	Digitale flater (pc/nettbrett) til alle elever i Kvinesdalskolen.	2023	GV
	Delta i prosjektet READ Agder; et samarbeid mellom kommunene i Agder for å fremme økt leseglede blant barn og unge, og støtte foreldres involvering i lesing.	2023→	GV
	Bruk av « <i>Inn på tunet</i> » for elever som trenger en alternativ læringsarena.	2023→	GV
	Kompetanseløft for spesialpedagogikk og inkluderende praksis som skal bidra til at den spesialpedagogiske hjelpen er tett på barn som trenger det.	2023→	GV
	Gjennomføre lederopplæringsprogram for skoleledere i samarbeid med UiA.	2023→	GV
	Dekomp; Desentralisert ordning for kompetanseutvikling i skolen. Samarbeid mellom kommunene i Lister og UiA. Formål å støtte og styrke arbeidet med kompetanse og kvalitetsutvikling i skolen.	2023→	GV
	Etablere ressursgruppe for digital kompetanse i Lister bestående av IKT kontakter fra ulike skoler og utviklingsveiledere fra Lister pedagogiske senter. Erfaringsutveksling gjennom nettverkssamlinger om digital praksis i regionen.	2023→	GV
	Innføre gratis SFO-ordning for elever på 2. og 3. klassesetrinn.	2023→	GV
<i>Helsestasjonen og barnehagen prioriteres som forebyggende arenaer gjennom høy kompetanse og kapasitet. Sikre barnehageplass til alle som ønsker det.</i>	Etablere faste samarbeidsarenaer mellom helsestasjonen og barnehage. Samarbeidet skal bidra til tidlig og riktig hjelp til familier som trenger ekstra oppfølging.	2023→	BA/FM
	Dimensjonere barnehage tilbudet slik at alle som ønsker det kan få barnehageplass.	2023→	BA

	Forsterke den pedagogiske kompetansen i barnehagene ved å ansette flere barnehagelærere.	2023→	BA
<i>Styrke samarbeidet mellom barnehage og grunnskole, og mellom grunnskole og videregående skole, samt etablere gode rutiner for overganger gjennom hele utdanningsløpet.</i>	Etablere gode samarbeidsrutiner for å gjøre overgangene mellom barnehage, grunnskole og videregående skole så gode som mulig.	2023→	BA/GV
	Styrke samarbeid med fylkeskommunen i overgangen for å legge til rette for fullføring av videregående opplæring.	2023→	GV
<i>Samarbeide aktivt med næringslivet og utdanningsinstitusjoner om læringsarenaer og kompetansebehov.</i>	I samarbeid med de videregående skolene og næringslivet i regionen legge til rette for hospitering og utplassering av elever i ungdomsskolen (Ungt entreprenørskap).	2023→	GV
	Sikre alle unge god veiledning til videre valg av skolegang og yrke.	2023→	GV
	Samarbeid med Karriere Agder, Lister kompetanse, UiA og andre om kompetansehevende aktiviteter og desentraliserte studietilbud.	2023-2025	KDS/GV/ NAV Lister
<i>Bidra til et likestilt og inkluderende arbeidsliv ved å ansette flere fra utsatte grupper, og inkludere de som av ulike grunner ikke har ressurser eller kapasitet til utdanning.</i>	Utvikle og iverksette prosjekt for å få bosatte flytninger ut i arbeidslivet.	2023-2025	PO/Alle/ NAV Lister
	Gjennomføre prosjektet « <i>Inn i jobb</i> ». Formålet er å få personer som står utenfor arbeidslivet inn i jobb i kommunesektoren. Samarbeid med fylkeskommunen og NAV Lister.	2023-2025	PO/Alle/ NAV Lister

Delmål			
<i>Kvinesdal har trygge og allsidige bomiljøer og botilbud.</i>			
Slik kommer vi dit	Tiltak	År	Ansvar
<i>Bruke boligpolitikken til å utvikle et variert og rimelig boligtilbud i hele kommunen, herunder bistå vanskeligstilte slik at de kan eie sin egen bolig.</i>	Revisjon av plan for det boligsosiale arbeidet i kommunen. Planen skal beskrive hvordan det boligsosiale arbeidet skal gjennomføres. Gjennom planen skal det utformes tiltak som kan bidra til å jevne ut sosiale forskjeller slik at innbyggerne gis lik tilgang på bolig.	2023	FM/TD
	Etablere seniorboliger på Feda, Linkes (Apotekerkvartal) og Kvinlog.	2023→	KDS/KDB
<i>Skape trygge og gode møteplasser som gir økt aktivitet og sosiale fellesskap på tvers av alder,</i>	Følge opp langsiktig arealstrategi knyttet til møteplasser og andre fellesareal i all plan- og byggesaksbehandling.	2023→	PL/KDS

<i>funksjonsnivå, livssyn, legning og etnisk bakgrunn.</i>	Utvikle møteplasser og aktivitetstilbud som imøtekommer innbyggernes interesser og behov i samarbeid med frivilligheten.	2024→	KDS/Alle
--	--	-------	----------

Delmål			
<i>Kvinesdal er et aldersvennlig lokalsamfunn.</i>			
Slik kommer vi dit	Tiltak	År	Ansvar
<i>Legge til rette for at innbyggerne kan bo trygt i eget hjem så lenge som mulig.</i>	Forebyggende hjemmebesøk hos eldre (75+). Målet er at den enkelte skal kunne ivareta sin helse og ha et best mulig liv i eldre år.	2023→	ÅOR
	Veiledning og tilbud om hjelpemidler som kan trygge og lette hverdagen. Hjelpemidler ved langvarig behov ytes av NAV Lister.	2023→	ÅOR
	Tilbud om tjenester i hjemmet (middag til hjemmeboende, trygghetsalarm, hjemmehjelp, avlastningsopphold, helsetjenester i hjemmet).	2023→	ÅOR
	Ved revisjon av <i>Plan for helse og omsorg i Kvinesdal mot 2040</i> innarbeide «Bo trygt hjemme»-reformen.	2023	ÅOR/FM/ KDB
<i>Legge til rette for trygge og inkluderende lokalmiljøer med funksjoner som dekker de daglige behov og gir grunnlag for et godt og meningsfullt liv.</i>	Uteområder er universelt utformet og enkelt å orientere seg i, tilgang på gode sittemuligheter og tilfredsstillende belysning.	2024→	TD/PL
	Legge til rette for gode gangforbindelser og grønnstrukturer mellom boligområder og sentrumsområder.	2023→	PL/TD
	Brøyte og strø fortau, gang- og sykkelveger så raskt som mulig slik at sjansen for å skli på glatt føre reduseres.	2023→	TD
<i>Legge til rette for aktiv deltakelse og involvering av eldre som ressurs i samfunns- og tjenesteutvikling og frivillig arbeid.</i>	Videreutvikle og forsterke tilbud gjennom Frivilligsentralen og Aktivitetssenteret rettet mot eldre.	2023→	KU

Delmål			
Tidlig innsats brukes som et sentralt virkemiddel innenfor alle tjenesteområder.			
Slik kommer vi dit	Tiltak	År	Ansvar
<i>Styrke hjemmetjenesten slik at tjenestemottaker kan bo lengst mulig i eget hjem.</i>	Reorganisere deler av tjenesten knyttet til forebyggende hjemmebesøk.	2023-2026	ÅOR
	Stryke forebyggende avdeling/virksomhet.	2023-2026	ÅOR
	Starte opp innsatsteam.	2023-2026	ÅOR
	Gi tidlig råd og veiledning om boligvalg og tilpasning av egen bolig, slik at alle kan bo lengst mulig i eget hjem.	2023→	ÅOR/FM
<i>Forebygge og identifisere alle som står i fare for å falle utenfor.</i>	Arbeide etter BTI samhandlingsmodell (Bedre Tverrfaglig Innsats) for tidlig identifisering av vansker, iverksettelse og oppfølging av tiltak for barn, unge og deres familier. Formålet er riktig tidlig innsats og samordning av tjenester i samarbeid med barn, unge og foreldre uten brudd i oppfølgingen.	2023→	FM/BA/ GV
<i>Gi tett, systematisk, langsiktig og tverrfaglig oppfølging til barn, unge og familier med særlige utfordringer.</i>	Utarbeide plan for det forebyggende arbeidet blant barn og unge. Som del av planen skal det utformes tiltak som skal styrke det forebyggende arbeidet i helsestasjonen, skole og barnehage.	2023	FM/GV/ BA
	Styrke kapasiteten innenfor koordinerende enhet for å ivareta barn og unge med langvarige behov for tjenester.	2023→	FM
	Tiltaket «Nye mønster – trygg oppvekst» med fokus på helhetlig og koordinert innsats til barnefamilier med vedvarende lav inntekt.	2023-2025	NAV Lister

Delmål			
Kvinesdal kommune har tilpassede og differensierte helse- og omsorgstjenester.			
Slik kommer vi dit	Tiltak	År	Ansvar
<i>Øke bruken av velferdsteknologi for å forbedre innbyggernes mulighet til å mestre egen hverdag.</i>	Kvina Vita; kommunens satsing på eHelse og velferdsteknologi. Iverksette velferdsteknologi som muliggjør selvstendighet, trygghet, medbestemmelser, livskvalitet og samtidig representerer en effektiviseringsgevinst.	2023→	ÅOR

Styrke samhandling mellom beslutningstaker, fagmiljø og brukere av helse- og omsorgstjenester.	Virksomheter innenfor helse, sosial og omsorg skal i sine virksomhetsplaner synliggjøre hvordan de vil styrke brukermedvirkningen. Problemstillingen inngår også som tema ved revisjon av <i>Plan for helse og omsorg i Kvinesdal mot 2040</i>	2023	FM/KBD/ ÅOR/NAV Lister
	Årlige møter mellom brukerorganisasjoner og kommunen.	2023→	FM/KBD/ ÅOR

Delmål			
Alle innbyggerne opplever gode helse og trivsel.			
Slik kommer vi dit	Tiltak	År	Ansvar
<i>Motivere innbyggerne til et aktivt og sunt liv ved å styrke forebyggende og helsefremmende tiltak.</i>	Styrkes innbyggernes folkehelsekompetanse gjennom informasjonsarbeid, temakvelder og kurs. Ta initiativ til samarbeid med frivillige organisasjoner.	2023→	FM
	Formidle informasjon om helsefremmende tilbud hvor barn, unge og familier er.	2024→	FM
	Tettere samarbeid med Listerkommunen rundt frisklivstilbud	2023→	FM
	Forsterke satsingen på psykisk helse i Frikslivssentralen.	2023→	FM
<i>Samarbeid med frivillige organisasjoner, lag og foreninger og private aktører for å utvikle og skape helsefremmende aktivitetstilbud for alle aldersgrupper.</i>	Samarbeid med idrettslag om mulig paraidrettstilbud i Kvinesdal/Lister.	2023	KU/FM
	Stimulere til uorganiserte aktiviteter i tilknytning til nærmiljøanlegg og andre arealer tilknyttet barnehager og skoler.	2023→	KU/FM
<i>Sikre god tilgjengelighet til grønnstruktur og nærfriluftsområder og vektlegge universelle løsninger.</i>	Etablere gangbro på Fedå.	2023→	PL/KDS
	Planlegge/utrede turveg Øye (Kvinaosen) – Liknes.	2023→	PL/KDS
	Planlegge/utrede turveg langs Litleåna.	2023→	PL/KDS
<i>Tilrettelegge for boformer og boområder som fremmer sosial kontakt og tilhørighet.</i>	Følge opp langsiktig arealstrategi for stedsutvikling og utbyggingsmønster i all plan- og byggesaksbehandling.	2023→	PL/KDS
<i>Bevisstgjøre innbyggerne på hvordan de selv kan planlegge egne livsfaser.</i>	Etablering av innbygger/dialog cafe på Kvina Vita.	2023- 2026	ÅOR

	Informere om gode levevaner.	2023→	FM
--	------------------------------	-------	----

Delmål <i>Innbyggerne er aktive deltakere i lokalsamfunnet.</i>			
Slik kommer vi dit	Tiltak	År	Ansvar
<i>Sikre samhandling med frivillig sektor og bidra til at flere deltar i frivillig arbeid.</i>	Etablere faste møtepunkter/møtearenaer mellom frivilligheten og kommunen.	2023	KU
<i>Sikre mangfold, likestilling, inkludering og integrering gjennom sosial nettverksbygging, medvirkning og innbyggerinvolvering.</i>	Informasjon og kursing om mangfold, likestilling og forebygging av diskriminering for lag og foreninger.	2023	KU
<i>Legge til rette for likeverdig deltakelse i informasjonssamfunnet.</i>	Legge til rette for at alle skal finne informasjon uavhengig om man er digital bruker eller ikke.	2023-2025	KDS/ Alle

4.2 Verdiskaping og attraktivitet

Hovedmål

Attraktiv og skapende.

Med utgangspunkt i kommuneplanens samfunnsdel, og i nært samarbeid med næringslivet og andre relevante aktører, skal *Strategisk Næringsplan for Kvinesdal* revideres. Planen skal vise retning for arbeidet gjennom tydelige satsinger og tilhørende tiltak. Arbeidet starter opp i løpet av første halvår 2023 og avsluttes senest 1 år etter oppstart.

Delmål <i>Kvinesdal har et nyskapende og bærekraftig næringsliv.</i>			
Slik kommer vi dit	Tiltak	År	Ansvar
<i>Vi arbeider for et likestilt og inkluderende arbeidsliv.</i>	Gjennomgang av den kommunale rekrutteringspraksis, lederopplæring i mangoldsrekruttering.	2023	PO/Alle

<i>Vi arbeider for heltidskultur og høyere yrkesdeltakelse.</i>	Kontinuerlig arbeid med heltidskultur og underliggende strukturelle faktorer.	2023-2025	KDS/PO/ Alle
<i>Vi arbeider for at flere tar høyere utdanning og fagutdanning basert på fremtidens kompetansebehov</i>	Kvinesdalskolen planfester og gjennomfører lokale bedriftsbesøk.	2024→	GV
	Tett samarbeid med Karriere Agder og Lister kompetanse om kompetansehevende aktiviteter og desentraliserte studietilbud.	2023-2025	KDS/GV/ Nav Lister
<i>Vi tilrettelegger for næringsaktivitet og verdiskaping i hele kommunen ved å sikre teknisk og digital infrastruktur.</i>	Pådriver for etablering av ny E39 fra kommunegrensa mellom Kvinesdal og Flekkefjord til Ålgård.	2023→	KDS
	Pådriver for utbedring og opprustning av fylkesveinettet i kommunen.	2023→	KDS/TD
	Drift og vedlikehold av kommunale veger og bruer.	2023→	TD
	Fiberprosjekter; utbygging av fiber til områder i Kvinesdal med dårlig bredbånd-dekning.	2023	KDS
<i>Vi tilrettelegger for attraktive næringstomter.</i>	Ved revisjon av kommuneplans arealdel skal det legges til rette for næringsaktivitet i hele kommunen med fokus på fleksible arealer som kan; tilpasses virksomhetens behov, sikre effektiv tilgang til E39/ny E39, gi tilknytning til knutepunkt, tilgang på kraft, tilgang på havnemuligheter og tilgang på industrivann.	2023-2024	KDS
	Utvikling av Lervik-Fedafjorden og området ved Hestespranget.	2023→	KDS/PL
<i>Vi tilrettelegger for et aktivt og levende landbruk.</i>	Følge opp langsiktig arealstrategi for jordvern i arealplaner og ved enkeltsaksbehandling for å sikre at dyrka og dyrkbar jord ikke bygges ned.	2023→	PL/KDS
	Landbruksprosjektet del 2; lokalmat.	2023	KDS/PL
<i>Vi tilrettelegger for verdiskaping i blå og grønn sektor.</i>	Ved revisjon av kommuneplanens arealdel åpnes det for tilrettelegging for blå sektor basert på innspill fra næringsaktører (aktuelle næringsaktører tilskrevet).	2023-2024	KDS/TD
	Utvikling av havnefasiliteter i Lervika.	2023→	KDS/PL/ TD
	Ved revisjon av kommuneplanens arealdel skal skogsarealene sikres på egnet måte.	2023-2024	KDS/PL/ TD

Delmål			
Kvinesdal har et levende sentrum og attraktive grender.			
Slik kommer vi dit	Tiltak	År	Ansvar
<i>Vi utvikler kommunesenteret Liknes ved å satse på stedsutvikling med god miks av boliger, handel, service og opplevelser.</i>	Stedsutvikling i form av etablering av Vitensenter og innovativt miljø; næring med mer («sentrumsmidler»).	2023→	PL/KDS
	Etablere rullepark og isbane.	2023	KU/PL/ TD
	Flomsikringsprosjektet (utredningsarbeid).	2023- 2024	PL/KDS
<i>Vi stimulerer til økt aktivitet i grendene basert på grendenes egenart og muligheter.</i>	Tilrettelegger nye boligområder på Feda og i Austerdalen. Utrede mulig samarbeidskonsept med private aktører.	2023- 2024	PL
	Flerbrukshall på Kvinlog	2023- 2024	PL
	Gjennomføre mulighetsstudie Storekvina. Samarbeid med Agder fylkeskommune.	2023	PL
	Tilrettelegge før økt aktivitet og samarbeid med kommunens grendeutvalg.	2024	KU/Alle
<i>Vi legger til rette for store tomter og spredt boligbygging.</i>	Ved revisjon av kommuneplanens arealdel innarbeides føringer om tomtestørrelser i planbestemmelsene.	2023- 2024	KDS
	Ved revisjon av kommuneplanens arealdel tilrettelegges det for spredt boligbygging i LNF-områdene.	2023- 2024	KDS

Delmål			
Kvinesdal har et mangfoldig kultur-, idretts- og foreningsliv med gode kulturopplevelser og inkluderende møteplasser.			
Slik kommer vi dit	Tiltak	År	Ansvar
<i>Vi legger til rette for at alle innbyggere skal gis muligheter til å være aktive brukere og aktører i kultur- og fritidslivet.</i>	Fritidskort til alle barn og unge i alderen 6-18 år.	2023→	KU
	BUA Kvinesdal som tilbyr gratis utlån av fritids- og aktivitetsutstyr til alle innbyggere.	2023→	KU
	UMK (Ung kultur møtes) årlig arrangement for unge mellom 13 og 20 år, der kultur utveksles med fokus på utvikling, læring og samhold. I 2023 samarbeid med Flekkefjord kommune.	2023→	KU

	Den kulturelle spaserstokken brukes aktivt for å tilby et variert kunst- og kulturtilbud til eldre. Kommunal støtte til lokale arrangører som ønsker å gjennomføre «spaserstokk-tiltak».	2023→	KU
	Ledsagerbevis for personer som har behov for følge eller assistanse for å gå på kommunale kultur- og fritidsarrangementer.	2023→	KU
	Styrke bibliotekets funksjon som aktivitets- og formidlingsarena.	2023→	KU
	Videreutvikle og forsterke tilbud gjennom Frivilligsentralen.	2023→	KU

Delmål			
<i>Kvinesdal er et attraktivt sted å besøke.</i>			
Slik kommer vi dit	Tiltak	År	Ansvar
<i>Vi utvikler Feda, Knaben, Utsikten og Liknes som attraktive reisemål.</i>	Etablerer bobilparkering Feda, Liknes og Kvinlog.	2023-2026	KDS/PL/TD
	Visit Knaben – Reisemålsutvikling Knaben i samarbeid med næringslivet, Agder fylkeskommune og departementet.	2023→	KDS
	Reisemålsutvikling – Utvikle reiselivsstrategi i samarbeid med Listerkommunene.	2023-2024	KDS
<i>Vi stimulerer og legger til rette for festivaler og arrangementer i hele kommunen.</i>	Arrangementveileder som hjelper arrangører til å gjennomføre både små og store arrangementer med fokus på sikkerhet og opplevelser. Informasjon om støtteordninger.	2023→	KU

4.3 Klima og miljøvennlig utvikling

Hovedmål

Kvinesdal når egne og nasjonale klima- og miljømål og jobber aktivt for å bli et lavutslippssamfunn.

Delmål			
<i>I Kvinesdal er det enkelt og naturlig å ta klima- og miljøvennlige valg.</i>			
Slik kommer vi dit	Tiltak	År	Ansvar
<i>Vi tilrettelegger og informerer næringslivet og innbyggerne om klimavennlige valg og tilskuddsordninger.</i>	Informasjon- og opplæringsarbeid rettet mot innbyggere, næringslivet og organisasjoner. Aktiv bruk av kommunens nettside for å formidle klimainformasjon.	2023 - 2026	PL/TD
<i>Vi stimulerer sirkulær økonomi ved å legge til rette for økt ombruk, redusert forbruk og økt resirkulering i samarbeid med næringslivet og sentrale myndigheter.</i>	Informasjon- og opplæringsarbeid rettet mot innbyggere, næringslivet og organisasjoner.	2023 - 2026	Alle
	Forprosjekt Green Energy Hub i samarbeid med næringslivet.	2023→	KDS

Delmål			
<i>Kvinesdal har redusert sine ikke-kvotepfiktige utslipp med 45 % målt fra 2009-nivå innen 2030.</i>			
Slik kommer vi dit	Tiltak	År	Ansvar
<i>Vi vedtar klima- og miljøplan med ambisiøse mål og tiltak som legger til rette for å utvikle et lavutslippssamfunn.</i>	Utarbeide klima- og miljøplan. Det skal vurderes om det er mer hensiktsmessig å lage en klima- og <i>energiplan</i> . Planen vil danne grunnlaget for påfølgende arbeid med klimabudsjett og kunnskapsbaserte tiltak.	2023 - 2025	PL
<i>Vi faser inn nullutslippskjøretøy ved utbygging av fyller- og ladeinfrastruktur i hele kommunen.</i>	Være pådriver for etablering av ladestasjon på Kvinlog ovenfor aktuelle næringsaktører og Agder fylkeskommune.	2023→	PL/KDS
	Alle nyanskaffelser av maskiner og kjøretøy skal være nullutslippskjøretøy dersom det er teknisk mulig.	2024→	KDS/Alle
<i>Vi stiller klima- og miljøkrav ved offentlige anskaffelser.</i>	Klima- og miljøkrav innarbeides som kriterier i kommunens anskaffelsesreglement.	2023	KDS

<i>Vi reduserer matsvinn og bruk av plast i egen virksomhet.</i>	Sette fokus på matsvinn på alle kommunens institusjoner/virksomheter og utarbeide rutiner som bidrar til å redusere matsvinn.	2023→	KDS/Alle
	Etablere systemer og rutiner som bidrar til at Kvinesdal kommune kan bli en plastfri organisasjon.	2025	KDS/Alle

Delmål <i>Kvinesdal har en bærekraftig forvaltning av kulturmiljø, landskap, natur og naturmangfold inkludert vannmiljø.</i>			
Slik kommer vi dit	Tiltak	År	Ansvar
<i>Vi forvalter naturmangfold, kulturmiljø, kulturminner og landskap på en måte som bidrar til oppfyllelse av nasjonale og egne mål.</i>	Påse at landskaphensyn og naturverdier ivaretas i all plan- og byggesaksbehandling.	2023→	PL
	Sikre de prioriterte kulturmiljøene i kulturminneplan for Kvinesdal på egnet måte.	2023→	KU/PL

Delmål <i>Kvinesdal er rustet til å håndtere konsekvensene av klimaendringene.</i>			
Slik kommer vi dit	Tiltak	År	Ansvar
<i>Vi tilrettelegger for en bærekraftig og klimanøytral samfunnsutvikling.</i>	Etablere samarbeid med Eramet Norway Kvinesdal om spillvarme prosjekt/er. Samarbeid med andre næringsaktører er også aktuelt.	2023→	KDS/PL/ TD
	Fortsette samarbeidsprosjektet Rene Listerfjorder om kartlegging og opprydding i forurenset sjøbunn i Listerregionen (Indrevika, Fedafjorden).	2023→	KDS
	Vurdere etablering av solcellepaneler på alle nye kommunale bygg.	2023→	PL/TD
	Kartlegge og gjennomføre ENØK-tiltak på eksisterende kommunale bygg.	2023→	TD
<i>Vi forebygger uønskede hendelser som følge av klimaendringene gjennom oppdatert kunnskap og god arealplanlegging.</i>	Naturfarer kartlegges og sikres gjennom bruk av planbestemmelser og hensynssoner i arealplaner basert på fagkyndige rapporter.	2023→	PL
	Ved all saksbehandling knyttet til naturfarer skal det foreligge dokumentasjon på tilfredsstillende sikkerhet i samsvar med gjeldende forskrifter og veiledere.	2023→	PL

	Klimapåslag i henhold til nasjonale anbefalinger legges til grunn ved utarbeidelse av arealplaner.	2023→	PL
	Sikre tilfredsstillende og oppdatert kompetanse hos kommunale saksbehandlere.	2023→	PL/TD

4.4 Samfunnssikkerhet og beredskap

Hovedmål

Kvinesdal kommune har en beredskap som gjør oss i stand til å håndtere uønskede hendelser og krisesituasjoner som kan oppstå på en profesjonell og trygg måte.

Delmål <i>Kvinesdal kommune har et plan- og styringssystem som ivaretar befolkningen, kritiske samfunnsfunksjoner og næringslivetets behov for trygghet og sikkerhet.</i>			
Slik kommer vi dit	Tiltak	År	Ansvar
<i>Vi sørger for opplæring av alle som har en rolle i kommunens krisehåndtering og påser at disse til enhver tid har oppdatert kunnskap.</i>	Etablere oversikt over ønsket og aktuell kompetanse for alle i kommunens kriseledelse. Årlig revisjon.	2023→	KDS
<i>Vi sikrer gode rutiner gjennom oppdaterte beredskapsplaner.</i>	Årlig gjennomgang innen 1. april av alle kommunale beredskapsplaner i regi av ansvarlig for den enkelte plan.	2023→	KDS
<i>Vi rydder bort sårbarhet gjennom kontinuerlig utviklingsarbeid og særlig sårbarhet som skyldes økt digitalisering.</i>	ROS-analyser gjennomføres i alle kommunale virksomheter og revideres årlig. Herunder identifisering av samfunnskritiske funksjoner.	2023→	Alle
	Helhetlig ROS-analyse revideres hvert 4. år. Revisjon av helhetlig ROS-analyse pågår. Revidert plan vil danne utgangspunkt for kommunens videre satsing knyttet til samfunnssikkerhet og beredskap, og legges til grunn ved revisjon av kommuneplanens arealdel.	2023→	KDS
	Vi arbeider aktivt med prinsippet « <i>Godt personvern og god informasjonssikkerhet</i> » i vår digitaliseringsstrategi .	2023-2024	KDS

<i>Vi styrker og utvikler samarbeidet med andre beredskapsaktører.</i>	Det gjennomføres årlige møter i Beredskapsrådet.	2023→	KDS
	Kommunen deltar i beredskapsnettverket i Vestre-Agder som har samlinger 3-4 ganger i året.	2023→	KDS

Delmål			
<i>Kvinesdal kommune har en forberedt og øvd beredskapsorganisasjon som reduserer konsekvensene av uønskede hendelser.</i>			
Slik kommer vi dit	Tiltak	År	Ansvar
<i>Vi forebygger uønskede hendelser gjennom god arealplanlegging, systematisk bruk av risiko- og sårbarhetsanalyse og styrking av innbyggernes egenberedskap.</i>	Naturfarer kartlegges og sikres gjennom bruk av planbestemmelser og hensynssoner i arealplaner basert på fagkyndige rapporter.	2023→	PL
	ROS-analyser gjennomføres i alle kommunale virksomheter og revideres årlig. Alle virksomheter skal ha rutiner som sikrer årlig revisjon.	2023→	Alle
	Aktiv bruk av kommunens avvikssystem for å kartlegge årsakssammenhenger ved avvik og foreslå forbedring av rutiner.	2023→	Alle
	Innbyggernes egenberedskap styrkes gjennom systematisk informasjonsarbeid. Kommunes nettside brukes aktivt for å informere.	2023→	KDS
<i>Vi evaluerer uønskede hendelser for å lære.</i>	Det etableres rutiner for systematisk gjennomgang og evaluering av uønskede hendelser for å identifisere læringspunkter.	2023→	KDS
<i>Vi gjennomfører flere øvelser som styrker samhandling på tvers i organisasjonen.</i>	Det gjennomføres minst en årlig øvelse hvor samhandling er i fokus.	2023→	KDS
<i>Vi styrker arbeidet knyttet til debrifing etter kriser.</i>	Det etableres møtearenaer for ansatte som har behov for samtaler/oppfølging etter å ha håndtert kriser.	2023→	PO/KDS
	Det etableres rutiner som sikrer debrifing av ansatte og som samtidig kan bidra til læring og forbedringer.	2023→	KDS

4.5 En robust kommuneorganisasjon

Hovedmål

Kvinesdal kommune er en innovativ og handlekraftig organisasjon.

Delmål			
<i>Kvinesdal kommune utvikler og gjennomfører oppgavene sammen med innbyggerne.</i>			
Slik kommer vi dit	Tiltak	År	Ansvar
<i>Vi arbeider aktivt sammen med innbyggerne, frivilligheten og næringslivet om samfunnsutvikling og gode løsninger.</i>	Utvikling av Feda småbåthavn og Waldemars hus i samarbeid med Kvinesdal småbåttforening og Agder fylkeskommune.	2023→	TD/PL
	Etablere samarbeidsprosjekter med næringslivet som bygger opp under vedtatte mål for Kvinesdalsamfunnet i kommuneplanens samfunnsdel.	2023→	KDS/Alle
<i>Vi utvikler og tar i bruk nye arbeidsmåter med mål om en bedre hverdag for innbyggerne og medarbeiderne.</i>	Utvikle arenaer for brukermøter for å forbedre dialog og medvirkning i ulike utviklingsprosesser.	2023→	KDS

Delmål			
<i>Kvinesdal kommune er innovativ og digital</i>			
Slik kommer vi dit	Tiltak	År	Ansvar
<i>Vi satser på digitalisering og innovasjon for å utvikle og forbedre tjenesten.</i>	Det jobbes aktivt med prinsippene i vår digitaliseringsstrategi slik at innbyggerne og næringslivet primært bruker digitale tjenester i dialog med kommunen. Det legges til rette for at innbyggerne og næringslivet kan delta i utviklingen av tjenestene.	2023-2024	KDS/Alle
	Bruk av den digitale plattformen Friskus; en interaktiv aktivitetskalender. Et tverrfaglig samhandlings- og koordineringsverktøy der alle kommunens aktiviteter og frivillige tilbud samlet på en plass.	2023→	KU
	Videreutvikle digitale løsninger for å forbedre brukerservice.	2023→	KDS/Alle
<i>Vi stimulerer til en innovativ kultur i organisasjonen.</i>	Legge til rette for en organisasjonskultur som stimulerer til samarbeid, forbedring og innovasjon.	2023→	KDS/Alle

Delmål			
<i>Kvinesdal kommune er en attraktiv arbeidsgiver.</i>			
Slik kommer vi dit	Tiltak	År	Ansvar
<i>Vi rekrutterer, utvikler og beholder kompetente medarbeidere og ledere.</i>	Utarbeide og iverksette egen rekrutteringsstrategi. Formålet er å gi retning for hvordan kommunen skal rekruttere rett og tilstrekkelig kompetanse for å imøtekomme innbyggernes behov, samt sikre systematisk arbeid i hele organisasjonen.	2023→	PO/Alle
	Utarbeide og iverksette kompetansestrategi. Formålet er å gi retning til arbeidet med kompetanse og sikre organisasjonen god og riktig kompetanse for å nå kommunens målsettinger.	2024-2025	PO/Alle
	Etablere tilbud som gir mulighet for videreutvikling av den enkelte medarbeider og større intern mobilitet (hospitering og karriereutvikling).	2024→	KDS/PO/Alle
	Gjennomføre lederoppfølging og lederutvikling som bidrar til å nå kommunens målsettinger.	2023→	KDS/PO
<i>Vi fremmer heltidskultur, mangfold og høyt jobbnærvær.</i>	Innføring av årsturnus i helse og omsorg.	2023-2025	PO/KBD/ÅOR/FM
	Heltidskultur; stimulere til stillingsprosent opp til 80 og 100 %. Utlyse og tilsette i store stillinger.	2023-2025	PO/Alle
	Styrke nærvær og IA-arbeidet.	2023→	PO/Alle
<i>Vi har praksis- og lærlingeplasser.</i>	Satse på læring innenfor fagområder kommunen trenger.	2023→	PO/Alle
	Etablere praksisplasser. Samarbeid med NAV Lister.	2023→	PO/Alle
	Tilby læreplasser til lærekandidater.	2023→	PO/GV
<i>Vi sikrer god kvalitet på tjenestene gjennom åpent og systematisk kvalitetsarbeid.</i>	Styrke kompetanse, struktur og kultur for samhandling i organisasjonen.	2024→	KDS
	Ta i bruk ekstern skoleevaluering (EVS) som et verktøy for kvalitetsutvikling i Kvinesdalskolen.	2023→	GV
	Ta i bruk Moava internkontroll oppvekst i Kvinesdalskolen for å sikre at kravene i opplæringsloven knyttet til kvalitetsarbeid blir oppfylt.	2023→	GV

	Drive systematisk kvalitetsarbeid på tjenestenivå i samarbeid med medarbeiderne.	2023→	KDS/Alle
--	--	-------	----------

Delmål			
<i>Kvinesdal kommune forvalter kommunens ressurser på en bærekraftig måte.</i>			
Slik kommer vi dit	Tiltak	År	Ansvar
<i>Vi forvalter økonomien i tråd med vedtatte handlingsregler for å ivareta det økonomiske handlingsrommet over tid.</i>	Overholde vedtatte handlingsregler ved at disposisjonsfond ikke er mindre enn 5 % av driftsinntektene, lånegjeld ikke er høyere enn 110.000 kr. per innbygger, og at nettodriftsresultat er på minst 1,75 %.	2023-2026	KDS/ØK
<i>Vi sikrer god økonomistyring i hele organisasjonen.</i>	Oppdatert økonomireglement som sikrer overholdelse av kommuneloven og andre økonomibestemmelser, herunder redusere risikoen for avvik fra fastsatte mål på økonomiområdet.	2023→	KDS/ØK
	Løpende oppfølging og rapportering på økonomi i henhold til rammene for drift.	2023→	KDS/ØK/ Alle